

BANA ZEHİR OLAN BİSKÜVİLER!

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.

Salı, 24 Ocak 2017 14:59 -

1950'li yılların ortalarına doğruydum, 9-10 yaşlarında olmalıyım. Babam, nefes darlığı denen bir hastalık çekiyor, artık köyde de gurbette de çalışmıyordu. Sırf oyalanmak için bir akşam çarşıdan heybenin iki gözüne sığdırdığı "dükkân malzemesi" ile geldi. Mutfağa bitişik ahır bölerek buradan bir dükkân odası yaptılar. Dükkândan dışarıya da bir kapı açtılar.

1953'te babam öldükten sonra dükkâna henüz 15 yaşında olan ağabeyim ve annem bakmaya başladı. Doğrusu şimdiki köy bakkallarına bakarak acınacak kadar az mal bulunan dükkân ancak bir müşteri geldiği zaman açılırdı. Köylüler genellikle ya veresiye alırlar ya da mal karşılığı olarak yumurta, fındık gibi ürünler getirirlerdi.

Dükkânda hangi mallar bulunurdu? Yağ, şeker, tuz, gaz yağı, iğne, iplik, bez, peştamal, çorap, lastik ayakkabı, lamba camı, nal çivisi, ikinci sigarası... Bunların hepsi kısa iki rafa sığardı. Bir terazi, bir de metre yetiyordu.

Dükkânda helva, kuru üzüm, kuru incir, lokum ve bisküvi de bulunurdu. Fındık toplama mevsiminde yaptıkları başakları getiren çocuklar bunlardan alarak bayram ederlerdi. Büyüklerin de bunlarla ağızlarını tatlandırdığı olurdu.

Bu malları köye getirmek az zahmetli değildi. Bunlar çarşıda çuval veya sandıkların içine yerleştirilerek ata veya eşeğe yüklenir, altı saatlik bir yol tepilerek köye ulaştırılırdı. Yol Elekçi Irmağı'nın kâh soluna, kâh sağına geçtiği için defalarca ırmaktan geçmek gerekirdi. Irmağa sel geldiği zaman bu mallar eşeğin sırtında ırmaktan geçerken ıslanabilirdi. Ben de birkaç kez, sele kapılan eşek ırmak kenarına vurduğu zaman yükün ıslandığını gördüm. Özellikle bisküvi kutusunun içine su geçerse artık ondan hayır gelmezdi.

Dükkâncılık yapan evin çoluk çocuğu da canları istedikleri gibi dükkândaki tatlılardan yiyemezlerdi. Öyle yapmasalar dükkân kısa zamanda iflas ederdi!

Dükkâna gelen yumurtayı çivi sandıklarının içine saman koyarak itinayla dizedik. Bunlar da bir yük hayvanına sarılarak çarşıya indirilir, oradan tüccar tarafından İstanbul'a gönderilirdi. Beyaz yumurtaların kabuğuna kurşun kalemle çok güzel yazı yazılır. Ben de bazen şöyle yazardım: "Yediğiniz bu yumurta Fatsa'nın Beyceli köyünün tavuklarından elde edilmiş olup yiyeceklere afiyet olsun."

O yıllarda bütün köylü çocukları gibi benim işim hayvan gütmektir. Her sabah ahırdan inek, dana, eşek ne varsa alır, yol kenarlarında, dere boyunda onları güder, öğleyin eve getirir, öğleden sonra gene götürürdüm.

Evden çıkarken dükkâna girip sekiz on bisküviyi cebime attığım olurdu.

Bir böyle, iki böyle, annem dükkâna sessizce girip çıktığını fark etmiş.

Bir seferinde, "Gel bakayım buraya! Ceplerinde ne var, bakacağım?" dedi ve cebimde bisküvi olduğunu gördü!

Bana kötü bir şey söylemedi. İyi bir şey de söylemedi! Bir annenin çocuğuna sevdiği bir şeyi yedirmenin zevkiyle bir dükkânı idare etmenin sorumluluğu arasında kalmış olduğunu sanırım. Ama dükkân da zaten bu evin geçimi için işletiliyordu.

Bütün anneler, çocuklarını doyurmak, giydirmek, yıkayıp temizlemek için yaşıyor gibidirler.

Fakat köyde yoksulluk da diz boyudur... Nitekim biz gurbete giderken annem hep şu tembihi yapardı: "Oğlum, paranızı fuzuli yere harcamayın, fakat boğazınızdan da kısmıyın!" Bunu bir tekerleme gibi ezberlemişimdir ve aynı öğüdü çocuklarıma veririm. Onlar bunun annemden kalma bir öğüt olduğunu bilirler ve gülererek karşılarlar.

Hayvanlar önümde evden ayrıldıktan sonra annemin beni dükkândan bisküvi "aşırırken" yakalamış olması çok ağırıma gitti. Artık bu bisküvileri yiyemezdim! Her birisi ağızıma tat vermek yerine birer zehir gibi gelirdi. Boğazıma dizilirlerdi! Gözyaşlarım boşandı boşanacak bir halde onları cebimden çıkardım, yolun altındaki kavşaktan aşağı tek tek savurdum! (24 Ocak 2017)

BANA ZEHİR OLAN BİSKÜVİLER!

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.

Salı, 24 Ocak 2017 14:59 -

Fotoğraf, dededen toruna intikal eden dükkânın yaklaşık 50 yıl sonraki durumu. Rafların görünen kısmında çeşit çeşit bisküviler dolu ve dükkâncı Sabri'nin çocukları istedikleri kadar bisküvi yiyebiliyorlar...